

Tietoisku jousella metsästyksestä

SJML koulutusmateriaali
jousimetsastys.fi

versio 1.1

Esityksen sisältö

1. Jousella metsästyksestä, maailmalla ja Suomessa
2. Jousimetsästysvälineet ja -varusteet
3. SJML

1. Jousella metsästyksestä, maailmalla ja Suomessa

Jousella metsästys

- Taito päästä lähelle on edelleen olennaisin haaste
 - Vaatii hyvää luonnon ja eläinten tuntemusta
- Ampumaetäisyydet lyhyitä, etäisyyden arviointi tärkeää
 - 10-20 metriä on tyypillinen ampumaetäisyys
 - Nuolen lähtönopeus on suhteellisen hidas (50-100 m/s)
 - Nuolen lentorata on kaareva
- Metsästysnuolen lävistuskyky on suuri
 - Riittää kaikelle, myös suurimmalle, riistalle
 - Isoja (jalkojen) luita on vältettävä!
- Leikkaava metsästyskärki aiheuttaa voimakkaasti verta vuotavan haavan, nopean verenpaineen laskun ja kuoleman
 - Sydän- ja keuhkoalueen osumasta pakolaukat ovat lyhyitä.

Maailmalla

- Jousimetsästysvälineiden teollinen tuotanto alkoi 1950-luvulla
 - Taljajousi patentoitiin vuonna 1966, ostettavissa 1970-luvulla
- Tilastoja USA:sta
 - jousimetsästysluvat yli 20% kaikista metsästysluvista, kasvussa
 - pääasiallinen metsästyskohde on valkohäntäpeura (94%)
 - peuroja kaadetaan vuosittain jousella noin 1.000.000 kpl
- Jousella saa metsästää
 - suurimmassa osassa Euroopan maita
 - Amerikan mantereilla
 - Australiassa, Uudessa-Seelannissa
 - Suuressa osassa Afrikan maita (myös Big Five)
- Jousella metsästetään pääosin juuri suurempaa riistaa

Suomessa

- Jousella metsästys on ollut sallittua aina jossain muodossa
 - Lisättiin metsästysasetukseen vuonna 1993
 - Vuonna 2001 mukaan majavat ja metsäkauris
 - Vuonna 2017 mukaan hirveä pienemmät sorkkaeläimet
 - Sallittujen lajien listalta puuttuvat vielä suurpedot ja hirvi
- Jousella metsästävien määrä on Suomessa selvässä kasvussa
 - RKTL:n vuonna 2009 tekemän Metsästäjän Profiili -tutkimuksen mukaan noin 8.900 henkilöä metsästää jousella
 - Jousivälineitä myyvien kauppiaiden arvion mukaan harrastajien määrä on 2010-luvulla kasvanut tasaisesti
 - SJML:n tekemän kyselyn mukaan 70% jousella metsästävistä henkilöistä metsästää myös ruutiaseilla
- Tyypillinen jousella metsästystä aloittava on jo erittäin kokenut metsästäjä

Suomen lainsäädäntö

- Metsästysasetuksessa metsästyksessä käytettävälle jouselle on määritelty minimissään 180 Newtonin (180 N) vetojäykkyys.
 - Yleisempi mittayksikkö on pauna (lbs). 180 N on noin 40,5 lbs.
 - Varsi- eli jalkajousen käyttäminen metsästykseseen on kielletty
- Kärjistä on säädetty, että
 - kärjen on oltava sellainen, että asianmukainen osuma on heti tappava
 - majavaa, metsäkaurista, saksanhirveä, valkohäntä-, kuusi-, japanin- ja metsäpeuraa, muflonia tai villisikaa metsästettäessä pitää leikkaavan terän halkaisijan olla vähintään 22 mm
 - majavaa metsästettäessä nuoli on kytkettävä siimalla jouseen
- Metsäkaurista, kuusipeuraa, saksanhirveä, japaninpeuraa, valkohäntäpeuraa, metsäpeuraa, muflonia tai villisikaa jousella metsästettäessä tulee olla suoritettuna ampumakoe.

2. Jousimetsästysvälineet ja varusteet

Välineet: Jousityypit

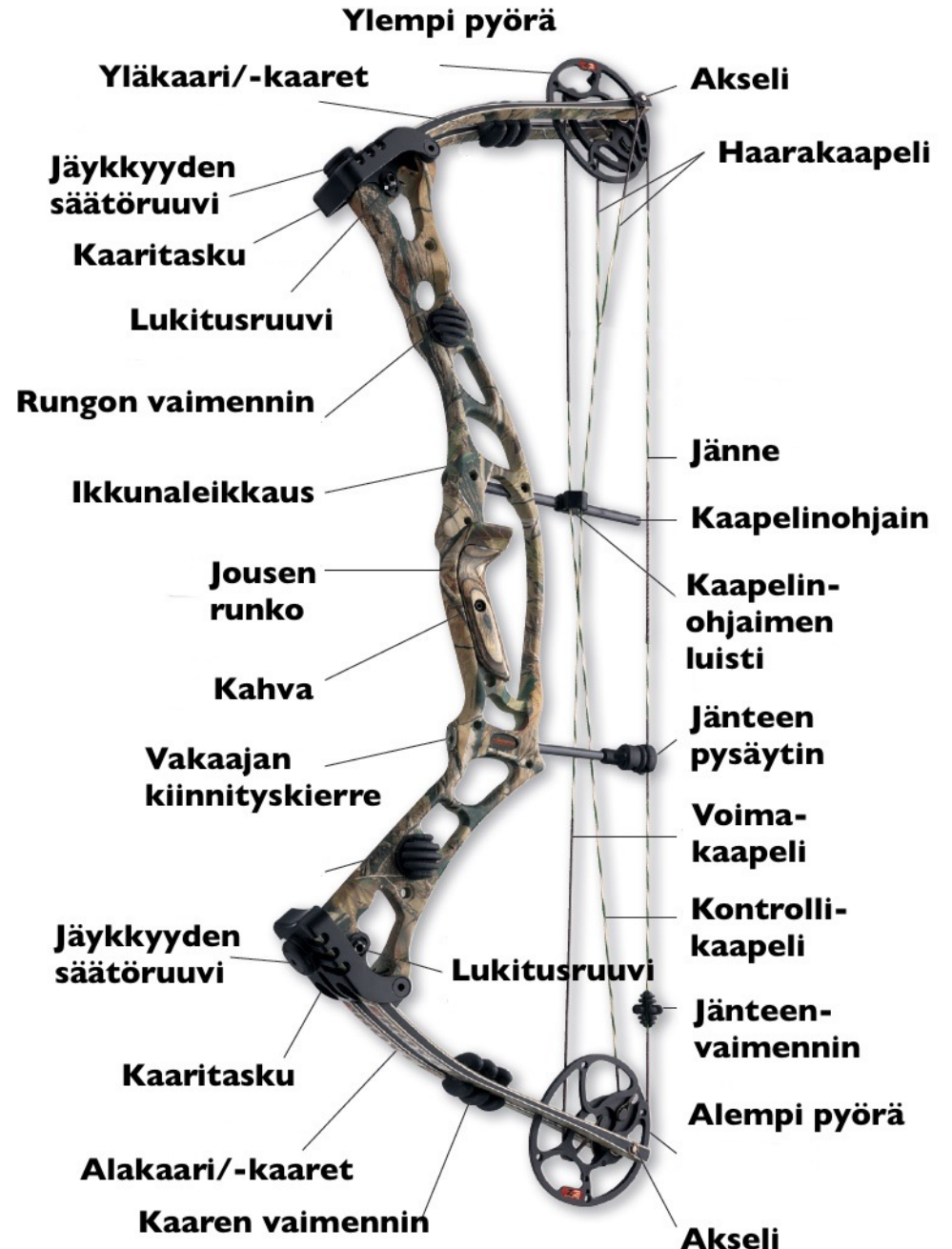
- Pitkä-, vastakaari- ja taljajousi
- Valinta omien mieltymysten, taipumusten, käyttötarpeen ja harjoittelumotivaation mukaan.
- Nopeissa ampumatilanteissa vaistojousella ampuminen on luontaisempaa.
- Väijyntätilanteissa taljajousen tähtäimistä, kevennyksestä ja nopeasta "heitosta" on etua.

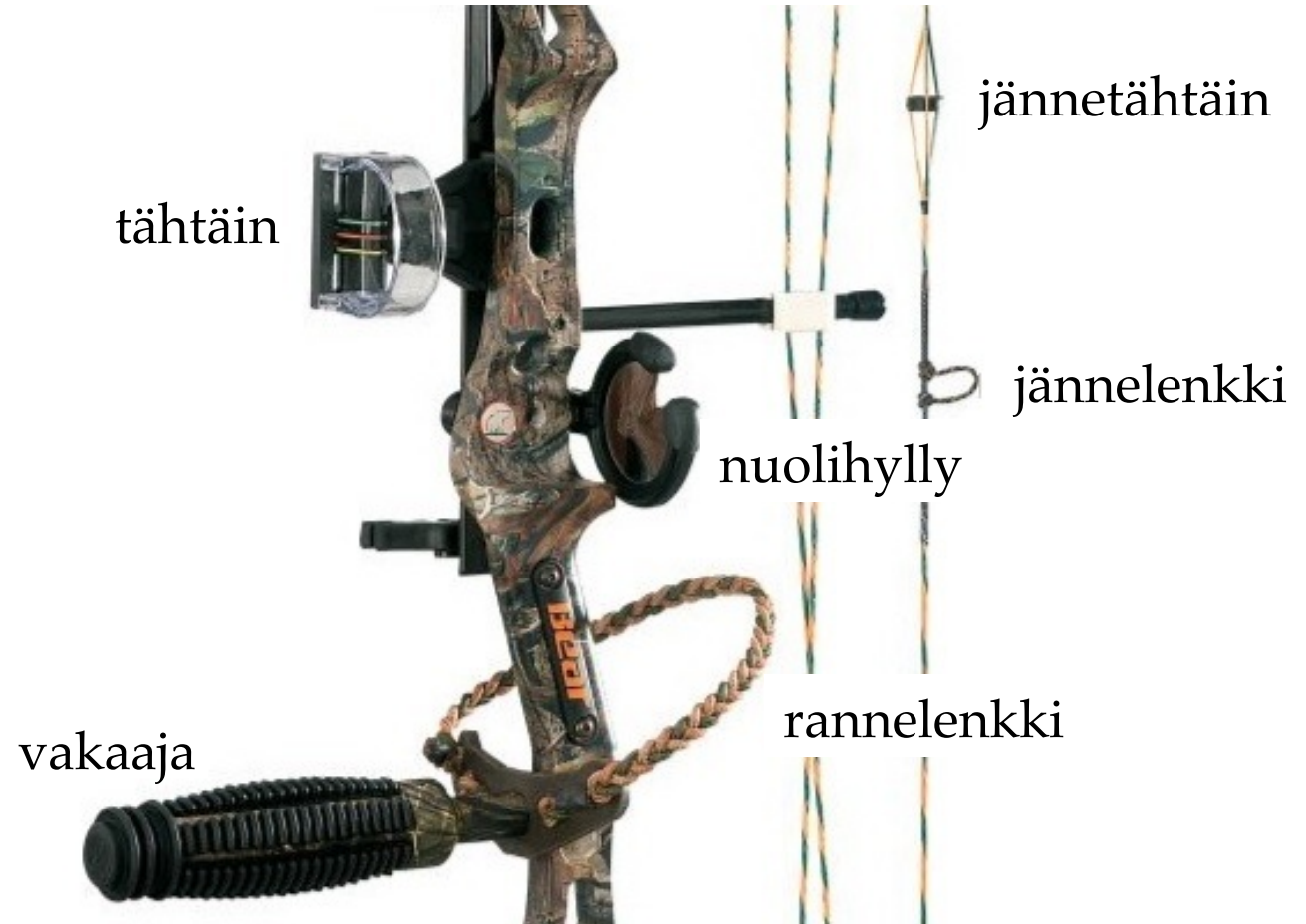
Jousen osat

- Esimerkkinä Hoyt Katera -taljajousi.
- Samoja osia löytyy perinteisistä jousista.
- Taljajousissakin on eroja mm. epäkeskopyörien ja kaapelien suhteen, mutta ne eivät ole olennaisia harrastuksen alussa.

Jousen osat, jatkoa

Välineet: Nuolet

- Nuoli ja sen kärki "tekevät työn", ovat tärkeimmät varusteet.
- Materiaaleja
 - hiilikuitu
 - alumiini
 - puu
 - hiilikuitu / alumiini
 - lasikuitu
- Sulituksia
 - muovisulka
 - luonnonsulka
 - flu-flu

Välineet: Metsästyskärjet

- Kiinteä, leikkaava kärki
- Osumasta aukeava leikkaava kärki
- Tylppä- tai kolkkakärki (bluntti)
- Taulukärjellä ei saa metsästää.

Metsästyksen valmistautuminen

- Välineiden valinta ja tunteminen
 - Koulutusta ja materiaalia tarjolla!
- Jousen käsittelytaitojen hiominen
 - Hyvä ampumataito on peruslähtökohta!
 - Erilaisista asennoista ampuminen, myös lavalta
 - Etäisyyden arvioinnin hiominen
 - Harjoittelu metsästysvarusteissa
 - Harjoittelu metsästyskärkisillä nuolilla
- Metsästettävään riistaan perehtyminen
 - Riistan elintapojen tuntemus - lähelle pääseminen
 - Anatomian tuntemus, oikean osumapisteen valinta

3. Suomen Jousimetsästäjien Liitto ry SJML

SJML pähkinäkuoressa

- Liitto on perustettu vuonna 1982
- SJML pyrkii edistämään jousella metsästyksen edellytyksiä Suomessa. Toimii vapaaehtoisvoimin.
- Toimintaa ympäri maata
 - Messut ja tiedotustilaisuudet
 - Koulutusmateriaali (ilmainen; netissä, liikkeissä)
 - Koulutustapahtumat (peruskurssit, IBEP), leirit
 - Tutorit, yli 30 henkilöä
 - Metsästysalueet ja -tapahtumat
 - SJML Cup -kilpailut
 - Jäkkärä-lehti neljästi vuodessa
 - www.jousimetsastys.fi

KYSYMYKSIÄ?

Tekijät, lähteet

- Teksti
 - Ari Kontiainen, Juha Kylmä
- Versiohistoria
 - 1.0, 29.4.2010, Ensimmäinen julkaistu versio
 - 1.1, 5.6.2018, Päivitetty lakiin liittyvä osa ja ulkoasu
- Kuvat
 - Ari Kontiainen, Jukka Lilja
 - Hoyt, http://www.hoyt.com/customer_service/hoyt_bow_manuals.php
 - Cabela's, <http://www.cabelas.com>

